5. teden (14. 4. – 17. 4. 2020)

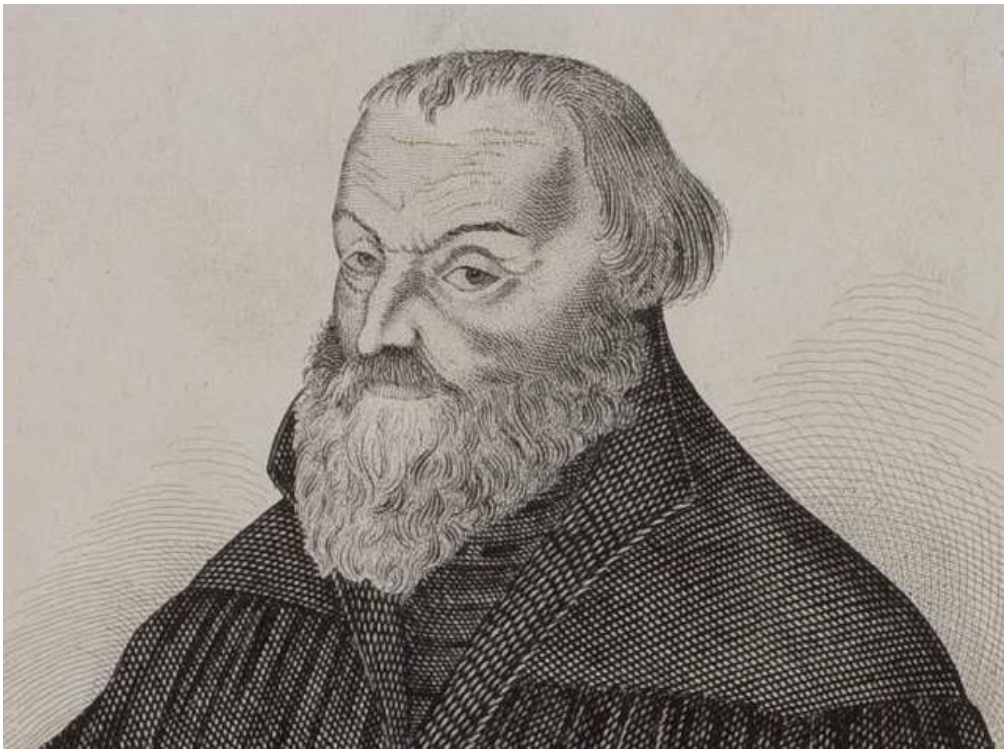
DRUŽBA

Ker je bil v preteklem tednu tudi športni dan (dan zdravja) in ker je ta snov predvidena za 2 šolski uri, dokončaj kar še nisi, sicer imaš ta teden manj dela ☺

1. ura

Če smo že prejšnjo uro začeli s sličicami pri družbi, pa dajmo še zdaj ☺

Ali veš kdo je na sliki?

Res je, to je Primož Trubar.

Ne veš veliko o njem? Potem pa si le brž oglej naslednji film, da se boš naučil/a kaj novega.

https://www.youtube.com/watch?v=dTQAe9BmCRw

Si ob ogledu zgornjega filma zasledil besedo reformacija? Hitro poglej naslednji filmček

https://www.youtube.com/watch?v=Ihb8XR0BnIQ

No, pa ker si se ravno dobro namestil/a za gledanje izobraževalnih filmčkov, sledita v nadaljevanju še dva:

https://www.youtube.com/watch?v=3JbEeLPJkyQ

https://www.youtube.com/watch?v=OsQHzCT2iKQ

Zdaj pa najbrž veliko veš o Primožu Trubarju.

Preberi besedilo v učbeniku za družbo na strani 80 in 81.

Nato vzemi zvezek in zapiši naslov

REFORMACIJA IN SLOVENSKI KNJIŽNI JEZIK

1. V začetku novega veka je iz nemških dežel prišlo k nam versko gibanje **PROTESTANTIZEM** ali **REFORMACIJA.**

2. Za nas ima reformacija velik pomen, saj smo po zaslugi Primoža Trubarja dobili prve slovenske knjige. Takrat je slovenščina postala knjižni jezik.

3. Zaradi tega praznujemo 31. 10. dan reformacije (spomni na čas, ko smo Slovenci dobili prve knjige v slovenskem jeziku).

4. Prvi knjigi Primoža Trubarja (leta 1550)

KATEKIZEM → knjiga z osnovami krščanskega nauka

ABECEDNIK → učbenik za začetni pouk branja in pisanja

2. ura

a) Najprej preberi PDF priponko o ZEDINJENI SLOVENIJI.

b) Zapiši naslov:

ZEDINJENA SLOVENIJA

1. Leta 1848 so Slovenci izdelali program Zedinjene Slovenije.

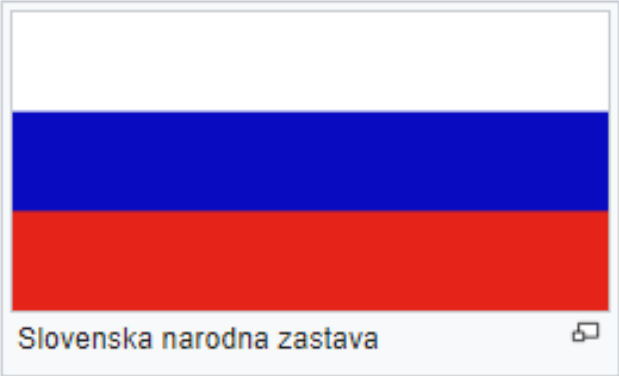
2. V programu so zahtevali:

- da je slovenski jezik enakopraven nemškemu
- da bi slovenščino uvedli v šole in urade
- da se slovenske pokrajine združijo v enotno ime – Slovenija

3. Idejo o združeni Sloveniji so uresničili šele po 2. svetovni vojni.

4. Leta 1848 smo Slovenci dobili svojo prvo narodno zastavo. Barve v njej smo ohranili še danes (bela – modra – rdeča)

(preriši zastavo – ne pozabi, da je na vrhu bela barva)

Slovenska narodna zastava

Če želiš …

Hočeš še več zgodovine? Potem te vabim, da se seznaniš o tem kdo je bil Janez Vajkad Valvasor, in sicer v učbeniku na strani 82 in 83 …

3. ura

PONAVLJANJE IN UTRJEVANJE

1. Doma poskušaj poiskati slovenski kovanec za 1 EUR. Če ga ne najdeš, si seveda lahko pomagaš odgovor poiskati na medmrežju …

Naloga št. 1: **Kdo je upodobljen na slovenskem kovancu za 1 EUR? Napiši, zakaj je pomembne za Slovence.**

Naloga št. 2: **Ali je tej osebi posvečen kakšen državni praznik? Kateri?**

Naloga št. 3: **V učbeniku si izvedel, da so protestanti dobili ime, ker so »protestirali« proti odločitvam in delovanju katoliške cerkve. S svojimi besedami razloži, kaj pomeni, če nekdo protestira.**

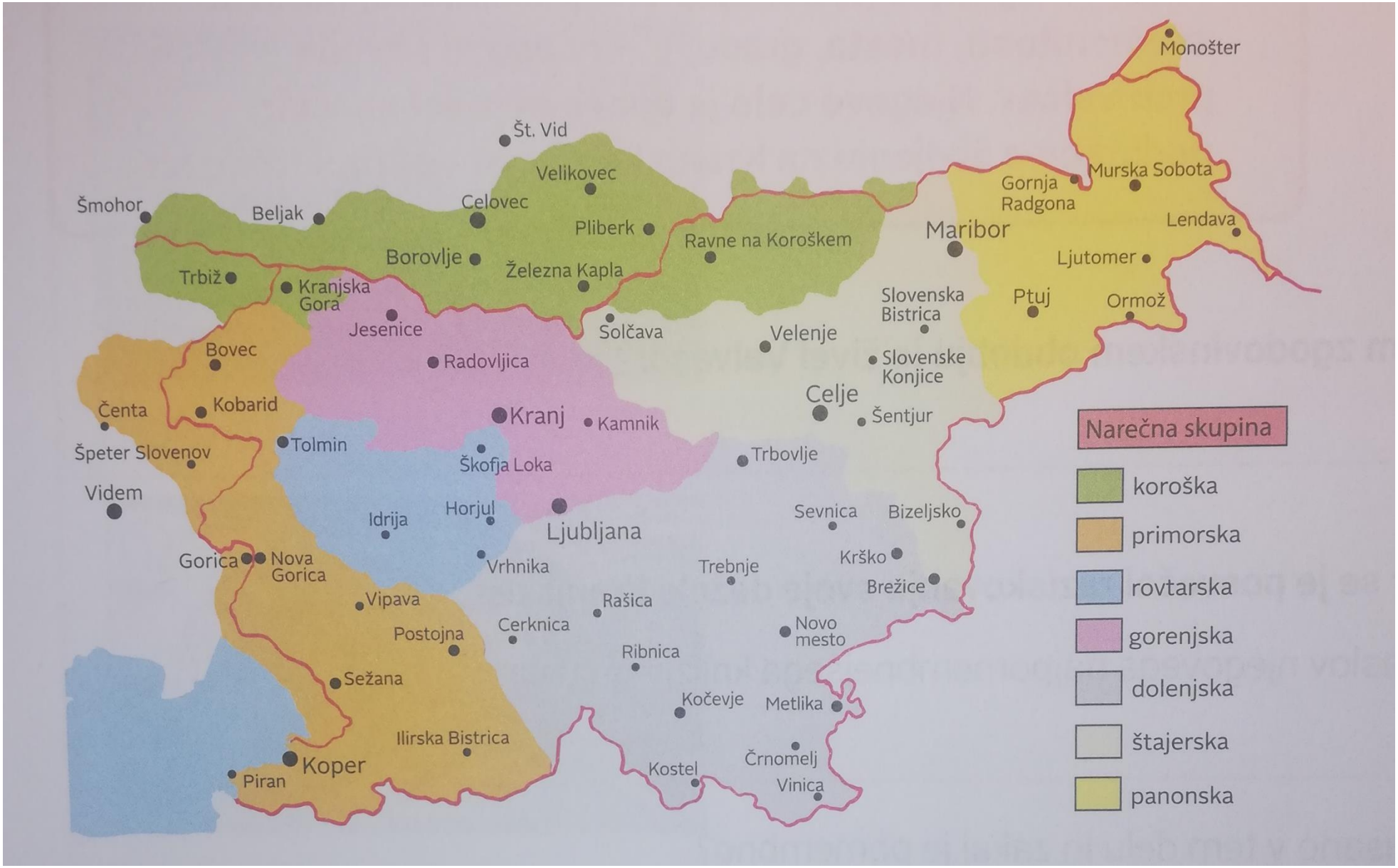
Naloga št. 4: **Slovenščina ima številna narečja. Na podlagi narečja lahko odrasli hitro ugotovijo iz katerega dela Slovenije prihaja njihov sogovornik.** Na naslednji strani je zemljevid slovenskih narečij.

- Kateri narečni skupini bi danes pripadal Primož Trubar? (hitro pobrskaj kje se je rodil)

- Kateri narečni skupini pripada učitelj Blaž? ☺

- Katerim narečnim skupinam pripadajo prebivalci nekaterih večjih slovenskih krajev?

kraj	**narečna skupina**	**kraj**	**narečna skupina**
Celje		Murska Sobota	
Koper		Nova Gorica	
Kranj		Novo mesto	
Ljubljana		Postojna	
Maribor		Ravne na Koroškem	

Monošter
Št. Vid
Velikovec
Murska Sobota
Gornja Radgona
Šmohor
Beljak
Celovec
Pliberk
Ravne na Koroškem
Maribor
Lendava
Borovlje
Železna Kapla
Ljutomer
Trbiž
Kranjska Gora
Slovenska Bistrica
Ptuj
Ormož
Jesenice
Solčava
Velenje
Bovec
Radovljica
Slovenske Konjice
Celje
Čenta
Kobarid
Kranj
Kamnik
Šentjur
Špeter Slovenov
Tolmin
Škofja Loka
Trbovlje
Videm
Idrija
Horjul
Ljubljana
Sevnica
Bizeljsko
Gorica
Nova Gorica
Vrhnika
Trebnje
Krško
Brežice
Vipava
Rašica
Cerknica
Postojna
Novo mesto
Ribnica
Sežana
Kočevje
Metlika
Ilirska Bistrica
Koper
Črnomelj
Piran
Kostel
Vinica
Narečna skupina
koroška
primorska
rovtarska
gorenjska
dolenjska
štajerska
panonska